

KONINKRIJK BELGIE

Brussel,

Adres : Hoogstraat, 139, B-1000 Brussel
 Tel.: +32(0)2/213.85.40 E-mail : commission@privacycommission.be
 Fax.: +32(0)2/213.85.65 <http://www.privacycommission.be>

COMMISSIE VOOR DE
 BESCHERMING VAN DE
 PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

Prof. Dr. M. Bogaert

Via e-mail:
 marc.bogaert@ugent.be

O. Ref. : SA.3/18/2007/038/003/PVD
 (Referentie hernemen a.u.b.)

U. Ref. : /

Dossier behandeld door : Peter Van den Eynde
 Tel. : +32(0)2/213.85.87
 E-mail : peter.vandeneynde@privacycommission.be

BETREFT : latere verwerking voor wetenschappelijke doeleinden - Wet van 8 december 1992 (WVP)¹

Geachte,

De Commissie heeft uw e-mail d.d. 14 februari 2007 in goede orde ontvangen. Hierin stelt u een aantal algemene vragen met betrekking tot een latere verwerking in het kader van wetenschappelijk onderzoek.

De huidige analyse wordt u meegedeeld op basis van de informatie waarover het secretariaat van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer beschikt². Hieronder kan u een algemene schets terugvinden van de vereisten die gelden bij latere verwerkingen in de zin van de WVP en haar uitvoeringsbesluit.

1. De toepassing van de WVP.

Van zodra u persoonsgegevens verwerkt is de WVP van toepassing. Persoonsgegevens worden gedefinieerd als "iedere informatie betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon". Van zodra er sprake is van anonieme gegevens, is de wet niet meer van toepassing. Gegevens waarvan de directe identificatie door een code wordt vervangen en waarbij de heridentificatie (later) mogelijk is, blijven evenwel persoonsgegevens.

2. Het begrip " latere verwerking".

Een tweede vraag heeft betrekking op het feit of het hier al dan niet handelt over een latere verwerking in de zin van de WVP en het K.B. van 13 februari 2001 dat de wet uitvoert. Deze vraag is belangrijk aangezien het K.B. een afwijkende (striktere) aangifteprocedure voorziet. In concreto kunnen er zich 3 gevallen voordoen.

¹ De wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. Zowel de gecoördineerde versie van de WVP, als de tekst van het K.B. van 13 februari 2001 dat de WVP uitvoert, bevinden zich op onze website: <http://www.privacycommission.be>.

² Zij staat de stelling niet in de weg die, in voorkomend geval, zou kunnen worden ingenomen door de Commissie als collegiaal orgaan.

Ten eerste kunnen *persoonsgegevens oorspronkelijk worden verzameld voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden*. In dat geval is er GEEN sprake van een latere verwerking en is het K.B. NIET van toepassing. Een gewone aangifte dient ingevuld te worden.

Ten tweede kunnen *persoonsgegevens oorspronkelijk worden verzameld voor een doeleinde dat NIET van historische, statistische of wetenschappelijke aard is, maar die later wel hergebruikt worden voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden die verenigbaar zijn met die oorspronkelijke doeleinden*. In dat geval is er een latere verwerking, maar verenigbaar, waardoor het K.B. NIET van toepassing is.

Tenslotte kunnen *persoonsgegevens oorspronkelijk worden verzameld voor een doeleinde dat NIET van historische, statistische of wetenschappelijke aard is, maar die later wel hergebruikt worden voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden die NIET verenigbaar zijn met die oorspronkelijke doeleinden*. In dat geval is er een latere verwerking en is het K.B. WEL van toepassing.

U beschrijft een situatie waar er reeds gegevens voorhanden zijn (met name patiëntendossiers), die hergebruikt zullen worden. Optie 1 kan dan ook niet weerhouden worden. Zelfs als er een hergebruik is, is het nog niet meteen duidelijk of de WVP of het bijhorende K.B. dient gevolgd te worden.

Het aandachtspunt handelt over het feit of het hergebruik al dan niet " *verenigbaar*" is met het oorspronkelijke doeleinde. Een verenigbaar doeleinde is een doeleinde dat de betrokkene kan voorzien of dat op grond van een wetsbepaling als verenigbaar wordt beschouwd. De opsomming is evenwel niet limitatief, ook andere relevante factoren kunnen een rol spelen. Kan *in concreto* een persoon die zich in een ziekenhuis inschrijft om te kunnen genieten van de verstrekking van zorg of voor het ondergaan van een behandeling, redelijkerwijze verwachten en voorzien dat zijn gegevens later hergebruikt worden voor de aspecten die u in uw brief aanhaalt? Het antwoord op deze vraag lijkt eerder neen te zijn.

Deze redenering heeft dan ook tot gevolg dat de aangiften onder het regime zullen vallen van " *een latere verwerking van persoonsgegevens voor historisch, statistische of wetenschappelijke doeleinden*" waarbij het K.B. van 13 februari 2001 dat de WVP uitvoert, van toepassing zal zijn.

2. De opbouw van het K.B. met betrekking tot latere verwerkingen.

Het uitvoeringsbesluit werkt met een gradatie. In de mate van het mogelijke moet gewerkt worden met anonieme gegevens. Indien dit onmogelijk blijkt, dient gewerkt te worden met gecodeerde gegevens. Als tenslotte dit ook niet lukt, dient men over te stappen naar niet gecodeerde gegevens.

3. Een latere verwerking van gecodeerde gegevens.

Verschillende mogelijkheden staan open:

- A. *De verantwoordelijke voor de verwerking verricht zelf een latere verwerking of hij vertrouwt de verwerking toe aan een verwerker, maar de resultaten zijn wel bestemd voor de verantwoordelijke.*
  - a) Voorafgaand aan de verwerking dient er eerst een codering te gebeuren.
  - b) De codering gebeurt ofwel door:
    - de verantwoordelijke zelf,
    - een verwerker,

- een intermediaire organisatie (die dan als verwerker aanzien wordt).
- B. *De verantwoordelijke voor de verwerking bezorgt de gegevens aan een derde die een latere verwerking wil doen.*
- a) Voorafgaand aan de verwerking dient er eerst een codering te gebeuren.
  - b) De codering gebeurt ofwel door:
    - de verantwoordelijke voor de verwerking,
    - een intermediaire organisatie (die dan als verwerker aanzien wordt).
- C. *Verschillende verantwoordelijken voor de verwerking bezorgen de gegevens aan een derde die een latere verwerking wil doen.*
- a) Voorafgaand aan de verwerking dient er eerst een codering te gebeuren (van deze codering dient er een aangifte te gebeuren).
  - b) De codering gebeurt door een intermediaire organisatie.

4. De te volgen procedure ingeval van een latere verwerking van gecodeerde gegevens.

1. *Zowel de codering als de latere verwerking van gecodeerde gegevens moet aangegeven worden. Hiervoor kan u terecht op de website van de Commissie: www.privacycommission.be waar u vervolgens op "aangifte" klikt en "u wenst een nieuwe aangifte in te vullen". Het scherm dat u daarna krijgt, geeft de verschillende aangiften weer.*
2. *De gecodeerde gegevens mogen slechts door de verantwoordelijke voor de verwerking en de intermediaire organisatie meegedeeld worden met het oog op een latere verwerking, NADAT de verantwoordelijke voor de latere verwerking een ontvangstbewijs van een volledige aangifte van latere verwerking van gecodeerde gegevens heeft overgemaakt.*
3. *De verantwoordelijke voor de verwerking en de intermediaire organisatie hebben voorafgaand aan de codering van gegevens, zoals bedoeld in de artikelen 6 tot en met 8 (de verschillende gevoelige gegevens, de gezondheidsgegevens en gerechtelijke gegevens), de plicht om bepaalde gegevens aan de betrokken personen mee te delen:*
  - a) de identiteit van de verantwoordelijke voor de verwerking,
  - b) de verwerkte categorieën van persoonsgegevens,
  - c) de herkomst van de gegevens,
  - d) een precieze omschrijving van de historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden,
  - e) de personen of de categorieën van personen voor wie de persoonsgegevens bestemd zijn,
  - f) het bestaan van een recht op raadpleging van zijn eigen persoonsgegevens, alsook van een recht op verbetering ervan,
  - g) het bestaan van een recht van verzet in hoofde van de betrokken persoon.

→ Indien deze mededeling NIET gaat (als de verplichting onmogelijk blijkt of onevenredig veel moeite kost), dan dient hij een aantal bijkomende formaliteiten te vervullen bij het invullen van de aangifte:

- a) de precieze omschrijving van de historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden van de verwerking,
- b) de redenen ter verantwoording van de verwerking van persoonsgegevens bedoeld in de artikelen 6 tot 8 van de wet,
- c) de redenen waarom aan de betrokken persoon de gegevens niet kunnen worden meegedeeld of de onevenredigheid van de moeite zulks te doen,
- d) de categorieën van personen van wie persoonsgegevens bedoeld in de artikelen 6 tot 8 worden verwerkt,
- e) de personen of categorieën van personen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen,
- f) de herkomst van de gegevens.

Binnen de 45 dagen richt de Commissie een aanbeveling, een termijn die nog eens met 45 dagen kan verlengd worden. Indien binnen deze wettelijke termijn(en) geen aanbeveling werd verricht, wordt het verzoek geacht te zijn aanvaard.

5. Een latere verwerking van niet-gecodeerde gegevens – Procedure.

- A. *Een latere verwerking van niet-gecodeerde gegevens dient aangegeven te worden. Hiervoor kan u terecht op de website van de Commissie: www.privacycommission.be waar u vervolgens op "aangifte" klikt en "u wenst een nieuwe aangifte in te vullen". Het scherm dat u daarna krijgt, geeft de verschillende aangiften weer.*
- B. *De verantwoordelijke voor de latere verwerking dient voorafgaand aan de verwerking aan de betrokken personen bepaalde gegevens meedelen:*
  - a) de identiteit van de verantwoordelijke voor de verwerking,
  - b) de verwerkte categorieën van persoonsgegevens,
  - c) de herkomst van de gegevens,
  - d) een precieze omschrijving van de historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden,
  - e) de personen of de categorieën van personen voor wie de persoonsgegevens bestemd zijn,
  - f) het bestaan van een recht op raadpleging van zijn eigen persoonsgegevens, alsook van een recht op verbetering ervan,
  - g) het bestaan van de verplichting om aan de betrokken persoon voorafgaandelijk toestemming te vragen voor de verwerking van niet-gecodeerde persoonsgegevens voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden.
- C. *De toestemming van de betrokkene is vereist.*
- D. *Punten A. en B. dienen NIET nageleefd te worden in volgende gevallen:*

- a) indien de betrokkene zelf de gegevens publiek heeft gemaakt of deze in nauw verband staan met het publiek karakter van betrokkene of van de feiten waarbij deze laatste betrokken is (geweest),
- b) indien de verplichtingen onmogelijk blijken of onevenredig veel moeite kosten.

→ In dit geval gelden er extra formaliteiten bij het invullen van de aangifte:

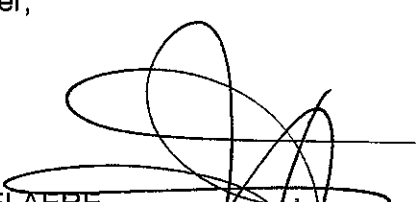
- a) de precieze omschrijving van de historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden van de verwerking,
- b) de redenen die de verwerking van niet-gecodeerde persoonsgegevens noodzakelijk maken,
- c) de redenen waarom aan de betrokken persoon geen toestemming met kennis van zaken kan worden gevraagd of de onevenredigheid van de inspanningen nodig om die toestemming te verkrijgen,
- d) de categorieën personen over wie niet-gecodeerde persoonsgegevens worden verwerkt,
- e) de personen of categorieën van personen die de niet-gecodeerde persoonsgegevens kunnen raadplegen,
- f) de herkomst van de gegevens.

→ Binnen de 45 dagen dient de Commissie een aanbeveling uit te vaardigen. Deze termijn kan verlengd worden met nog eens 45 dagen. Indien binnen deze wettelijke termijn(en) geen aanbeveling werd verricht, wordt het verzoek geacht te zijn aanvaard.

Hoogachtend,

v.o. De ondervoorzitter,

Willem DEBEUCKELAERE

Jo Banet
Administrateur

Bijlage(n) : /